

INŠTITUT RS ZA SOCIALNO VARSTVO
SOCIAL PROTECTION INSTITUTE OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

**Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov (Poročilo 2):
Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov s področja nasilja
Evalvacijsko poročilo za program: Društvo za nenasilno
komunikacijo - Poti iz nasilja – Individualno delo z ljudmi, ki
povzročajo nasilje**

Ljubljana, maj 2023

Naročnik: **MDDSZ**
Direktorat za socialne zadeve
Štukljeva cesta 44
1000 Ljubljana

Skrbnica naloge pri naročniku: Gregor Majcen

Št. pogodbe: 2611-22-050015

Izvajalec: **Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo**
Tržaška 2
1000 Ljubljana

Skrbnik naloge pri izvajalcu: mag. Vid Žiberna

Naslov poročila: **Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov (Poročilo 2):
Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov s področja nasilja
Evalvacijsko poročilo za program: Društvo za nenasilno
komunikacijo - Poti iz nasilja – Individualno delo z ljudmi, ki
povzročajo nasilje**

Avtorji poročila: mag. Vid Žiberna
dr. Mateja Černič
dr. Liljana Rihter

Drugi sodelujoči: Katarina Jozić
Lara Kobal
Katja Krš
Pia Rožman

Št. delovnega poročila IRSSV 22/2023

Datum izdaje poročila: 31. 5. 2023

Izdaja: 01

Kopije: skrbnik naloge na MDDSZ
skrbnik pogodbe na MDDSZ
arhiv IRSSV
prosti izvodi z dovoljenjem naročnika

Odgovorna oseba: mag. Barbara Kobal Tomc, direktorica IRSSV

Seznam najpogosteje uporabljenih kratic

AS	aritmetična sredina
CSD	center za socialno delo
EUR	Evro
IRSSV	Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo
JVSP	javni verificirani socialnovarstveni programi
MAX	najvišja podana vrednost (odgovor)
MDDSZ	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
MIN	najmanjša podana vrednost (odgovor)
N	število odgovorov (uporabnikov)
RS	Republika Slovenija
SD	standardni odklon
SVP	socialno varstveni program/i

Uporabljeni izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženske in moške.

Besedilo ni lektorirano.

KAZALO VSEBINE

1	UVOD.....	7
2	USTREZNOST CILJEV ZA REŠEVANJE PROBLEMOV POSAMEZNIH SKUPIN UPORABNIKOV	9
	2.1 Povezava ciljev programov s skupnimi cilji za evalviranje ter dodatni cilji.....	9
	2.2 Ustreznost ciljev za reševanje problemov	10
3	USPEŠNOST PROGRAMA.....	11
4	UČINKOVITOST PROGRAMA.....	29
5	OCENA TVEGANJA ZA IZVEDBO PROGRAMA	30
	5.1 Ocena tveganja z vidika financiranja programa	30
	5.2 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja primernega kadra za izvajanje.....	30
	5.3 Ocena tveganja z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike	31
	5.4 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo.....	31
	5.5 Ocena tveganja z vidika beleženja in izvajanja ustreznih postopkov.....	31
	5.6 Ocena tveganja - ostalo	31
6	TRAJNOST PROGRAMA	32
7	UGOTOVITVE IN PREDLOGI	35
8	VIRI IN LITERATURA.....	39

KAZALO PREGLEDNIC

<i>Preglednica 1: Povezava ciljev programa s skupaj določenimi cilji za evalviranje</i>	9
<i>Preglednica 2: Dodatni cilji programa</i>	10
<i>Preglednica 3: Število vprašalnikov, vključenih v analizo</i>	11
<i>Preglednica 4: Uspešnost programa glede na skupne cilje programov</i>	11
<i>Preglednica 5: Odziv v stresnih situacijah (primerjava vstop in evalvacija/izstop)</i>	13
<i>Preglednica 6: Prenehanje s povzročanjem nasilja – dokumentacija za uporabnike</i>	14
<i>Preglednica 7: Odziv v konfliktnih situacijah (primerjava vstop in evalvacija/izstop)</i>	14
<i>Preglednica 8: Prepoznavanje nasilja – dokumentacija za uporabnike</i>	15
<i>Preglednica 9: Motiviranost za urejanje situacije (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	16
<i>Preglednica 10: Prevzemanje odgovornosti za svoja vedenja in odločitve – dokumentacija za uporabnike</i>	16
<i>Preglednica 11: Odziv na konflikt – ignoriranje osebe (primerjava vstop in evalvacija/izstop)</i>	17
<i>Preglednica 12: Osebne strategije za preprečevanje nasilja – dokumentacija za uporabnike</i>	18
<i>Preglednica 13: Izboljšana samopodoba (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	19
<i>Preglednica 14: Splošno počutje (vprašalnik ob vstopu in izstopu)</i>	19
<i>Preglednica 15: Zadovoljstvo s telesnim zdravstvenim stanjem – primerjava vstop in evalvacija/izstop (vprašalnik ob vstopu in izstopu)</i>	20
<i>Preglednica 16: Zadovoljstvo s psihičnim stanjem – primerjava vstop in evalvacija/izstop (vprašalnik ob vstopu in izstopu)</i>	20
<i>Preglednica 17: Vloga policije in pravnih služb (primerjava vstop in evalvacija/izstop)</i>	21
<i>Preglednica 18: Aktivnosti za spremembo situacije – dokumentacija za uporabnike</i>	21
<i>Preglednica 19: Osebe, s katerimi se uporabniki običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop)</i>	22
<i>Preglednica 20: Število različnih oseb, na katere se uporabnik lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	23
<i>Preglednica 21: Zadovoljstvo z odnosi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	23
<i>Preglednica 22: Konflikt z bližnjimi (primerjava vstop in evalvacija/izstop)</i>	24
<i>Preglednica 23: Odziv na pričakovanja drugih (primerjava vstop in evalvacija/izstop)</i>	25
<i>Preglednica 24: Enakomerna porazdelitev moči – dokumentacija za uporabnike</i>	25

<i>Preglednica 25: Odziv v stresnih situacijah (primerjava vstop in evalvacija/izstop)</i>	26
<i>Preglednica 26: Osebnostne značilnosti uporabnikov – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnike, opisne statistike)</i>	27
<i>Preglednica 27: Pomoč programa pri reševanju težav (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	28
<i>Preglednica 28: Učinkovitost rabe programskih virov</i>	29
<i>Preglednica 29: Financiranje programa</i>	30
<i>Preglednica 30: Primernost kadrov, ki delajo neposredno z uporabniki</i>	30
<i>Preglednica 31: Postopki</i>	31
<i>Preglednica 32: Dostopnost programa za uporabnike</i>	33

KAZALO SLIK

Slika 1: Odziv v stresnih situacijah (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).	13
Slika 2: Odziv v konfliktnih situacijah (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).	14
Slika 3: Odziv na konflikt - ignoriranje (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).	17
Slika 4: Vloga policije in pravnih služb (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).	21
Slika 5: Osebe, s katerimi se uporabniki običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).	22
Slika 6: Konflikt z bližnjimi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).	24
Slika 7: Odziv na pričakovanja drugih (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).	25
Slika 8: Obvladovanje jeze (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).	26

1 UVOD

V poročilu predstavljamo ugotovitve analize podatkov programa Poti iz nasilja – Individualno delo z ljudmi, ki povzročajo nasilje, ki ga je izvajalo Društvo za nenasilno komunikacijo, za obdobje od 1. 1. 2021 – 31. 12. 2021.

Ugotovitve prikazujemo po posameznih sklopih kriterijev evalviranja:

- ustreznost ciljev za reševanje problemov posameznih skupin;
- uspešnost programa;
- učinkovitost izvedenega programa;
- ocena tveganja za izvedbo programa;
- trajnost programa.

Nekatere ugotovitve podajamo v obliki ocen, druge, kjer kvantitativno ocenjevanje ni smiselno, pa podajamo opisno. Za ocenjevanje uporabljamo lestvico od 0 (popolnoma neustrezno) do 6 (popolnoma ustrezno). Oznaka n.p. pomeni, da iz organizacije o danem vidiku nismo dobili podatka in oznaka n.o., da vidika ne ocenjujemo, ker ocena ni relevantna za dani program oz. program ocenjujemo zgolj opisno.

Pri posameznih dimenzijah kriterijev, ki jih ocenjujemo številčno, podajamo tudi vsote, deleže, koeficiente, ki nam služijo kot osnova za ocenjevanje. Ocenjevalni listi za posamezno skupino programov oz. posamezni program so priloženi na koncu splošnega dela poročila.

Na koncu poročila podajamo ključne ugotovitve in predloge za delovanje obravnavanega programa.

2 USTREZNOST CILJEV ZA REŠEVANJE PROBLEMOV POSAMEZNIH SKUPIN UPORABNIKOV

Ugotovitve v tem poglavju prikazujemo v dveh točkah. V prvi so podane osnovne informacije o ciljih programa. V Preglednici 1 prikazujemo, kako so cilji obravnavanega programa povezani s cilji, ki smo jih določili na ravni skupine programov. Cilje za programe svetovalnic s področja preprečevanja nasilja smo oblikovali skupaj z izvajalci programov omenjenega področja in predstavniki MDDSZ, končno verzijo pa je potrdil tudi naročnik (MDDSZ). V Preglednici 2 prikazujemo dodatne cilje programa, ki ne sodijo med dogovorjene cilje, so pa pomemben del delovanja posameznega programa.

V drugi točki podajamo ugotovitve glede ustreznosti ciljev programa za reševanje problemov posameznih skupin uporabnikov po naslednjih dimenzijah: primernost formulacije ciljev in ustreznost ciljev glede na tip programa. Ugotovitve podajamo opisno.

2.1 Povezava ciljev programov s skupnimi cilji za evalviranje ter dodatni cilji

V Preglednici 1 prikazujemo, kako so cilji obravnavanega programa povezani s cilji, ki smo jih določili skupaj z izvajalci programov.

Preglednica 1: Povezava ciljev programa s skupaj določenimi cilji za evalviranje

Skupni cilji, predvideni za programe svetovalnic s področja preprečevanja nasilja	Da/Ne/Delno
Prenehati s povzročanjem nasilja	da
Prepoznati nasilje	da
Prezeti odgovornost za nasilje in posledice nasilja	da
Razviti osebne strategije za preprečevanje nasilja	da
Kritično razmišljati in ustrezno spremeniti osebna prepričanja, ki so podlaga nasilnega vedenja	da
Enakomerna porazdelitev moči	da
Uporabiti nenasilno komunikacijo	da

Aktualni cilji obravnavanega programa se pokrivajo s cilji, ki smo določili skupaj z izvajalci programov, le dikcije so nekoliko spremenjene.

V Preglednici 2 prikazujemo dodatne cilje programa, ki ne sodijo med dogovorjene cilje z izvajalci programov, so pa pomemben del delovanja posameznega programa.

Preglednica 2: Dodatni cilji programa

Dodatni cilji
/

Izvajalci programa niso navedli nobenega dodatnega cilja, ki ne sodi v nabor ciljev, ki smo jih določili skupaj z izvajalci programov.

2.2 Ustreznost ciljev za reševanje problemov

Primernost formulacije ciljev:

Cilji programa so delno ustrezno definirani.

Ustreznost ciljev glede na tip programa:

Cilji so ustrezni glede na tip programa in vključeno populacijo programa.

3 USPEŠNOST PROGRAMA

V programih svetovalnic s področja nasilja merimo doseganje posameznih skupnih ciljev z naslednjimi vprašalniki: Vprašalnik za uporabnice ob vstopu v program, Vprašalnik za uporabnice ob evalvaciji oziroma izstopu iz programa in Dokumentacija za uporabnice. Doseganje ciljev pa merimo tudi preko podatkov iz Dokumentacije o programu ter Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila za skupino programov s področja varnih hiš, zavetišč, zatočišč in materinskih domov ter drugih programov s področja preprečevanja nasilja, ki so nam jih posredovali izvajalci.

Obravnavani program **Poti iz nasilja – Individualno delo z ljudmi, ki povzročajo nasilje** izvajalca **Društvo za nenasilno komunikacijo** je oddal 135 izpolnjenih vprašalnikov (od tega 61 dokumentacij za uporabnike, 39 vprašalnikov ob vstopu v program, 34 vprašalnikov ob evalvaciji/izstopu ter eno dokumentacijo o programu). V program je bilo v obravnavanem obdobju vključenih 39 rednih različnih uporabnikov.

V analizo smo zajeli 135 prejetih vprašalnikov in dokumentacij za uporabnike (100 %), kar prikazujemo v Preglednici 3.

Preglednica 3: Število vprašalnikov, vključenih v analizo

Dokumentacija za uporabnike	61
Vprašalnik ob vstopu	39
Vprašalnik ob evalvaciji oz. izstopu	34
Dokumentacija o programu	1
Skupaj	135
Skupaj: Vstop in evalvacija/izstop za isto uporabnico (upoštevajoč zgolj identične šifre uporabnic)	17

* Če smo prejeli več evalvacijskih/izstopnih vprašalnikov posamezne uporabnice, smo upoštevali zgolj zadnjega.

V analizo smo vključili vse razpoložljive podatke, ki so jih poslali izvajalci. Podatke smo prikazali ne glede na to, ali je posamezni cilji za ocenjevanje v skladu s cilji programa. V spodnji Preglednici pa ocenjujemo le relevantne kriterije za program. Za vsak cilj podajamo številčno oceno in pod preglednico še analizo podatkov, kjer so podrobneje razvidni posamezni elementi ocenjevanja doseganja posameznega cilja (Preglednica 4).

Preglednica 4: Uspešnost programa glede na skupne cilje programov

Skupni cilji	Ocena
Prenehati s povzročanjem nasilja	5
Prepoznati nasilje	4
Prevzeti odgovornost za nasilje in posledice nasilja	4
Razviti osebne strategije za preprečevanje nasilja	3
Kritično razmišljati in ustrezno spremeniti osebna prepričanja, ki so podlaga nasilnega vedenja	4
Enakomerna porazdelitev moči	3
Uporabiti nenasilno komunikacijo	5

Analiza vprašalnikov

V analizo smo vključili vse razpoložljive podatke, ki so jih poslali izvajalci. Podatke smo prikazali ne glede na to, ali je posamezni cilji za ocenjevanje v skladu s cilji programa. V zgornji Preglednici pa ocenjujemo le relevantne cilje za program.

Omejitve pri analizi vprašalnikov:

- skupno število odgovorov ni vedno enako številu vprašalnikov, saj vsi anketiranci niso vedno odgovarjali na vsa vprašanja;
- v analizo smo vključili različne vprašalnike, ki smo jih v času od uvedbe spreminjali in dopolnjevali, zato nismo vseh vprašanj zajeli pri vseh tipih vprašalnikov;
- nekateri vprašalniki so pomanjkljivo izpolnjeni; kljub temu, da so imeli uporabniki povsod možnost označiti odgovor 98 (ne vem) in 99 (ne morem odgovoriti), na nekatera vprašanja niso odgovorili, večinoma pa nismo morali razbrati, ali je uporabnik vprašanje spregledal ali se določeno vprašanje uporabniku ni zdelo relevantno ali pa morda na vprašanje ni znal odgovoriti;
- pri cilju številka 6, kjer so izvajalke vrednotile različne lastnosti uporabnic na osebni ravni, smo pri ugotavljanju statistično značilnih razlik uporabili zadnji podatek, ki so ga zabeležile izvajalke, in ne nujno podatka ob izstopu;
- pri predstavitvi opisnih statistik uporabljamo izračunana povprečja na vseh enotah; kjer imamo izračune t-testa za dva odvisna vzorca (pri spremenljivkah z normalno porazdelitvijo) ali Wilcoxonov test (pri spremenljivkah, kjer porazdelitev ni normalna), je potrebno upoštevati, da smo pri izračunu upoštevali zgolj enote, za katere imamo identične šifre tako ob vstopu v program kot ob evalvaciji/izstopu iz programa, kar pomeni, da je skupno število enot lahko manjše, nekoliko pa se spremenijo tudi povprečja za zgolj te enote. Povprečij, izračunanih na manjšem številu enot, v poročilu ne predstavljamo.

Pojasnila pri interpretacijah rezultatov:

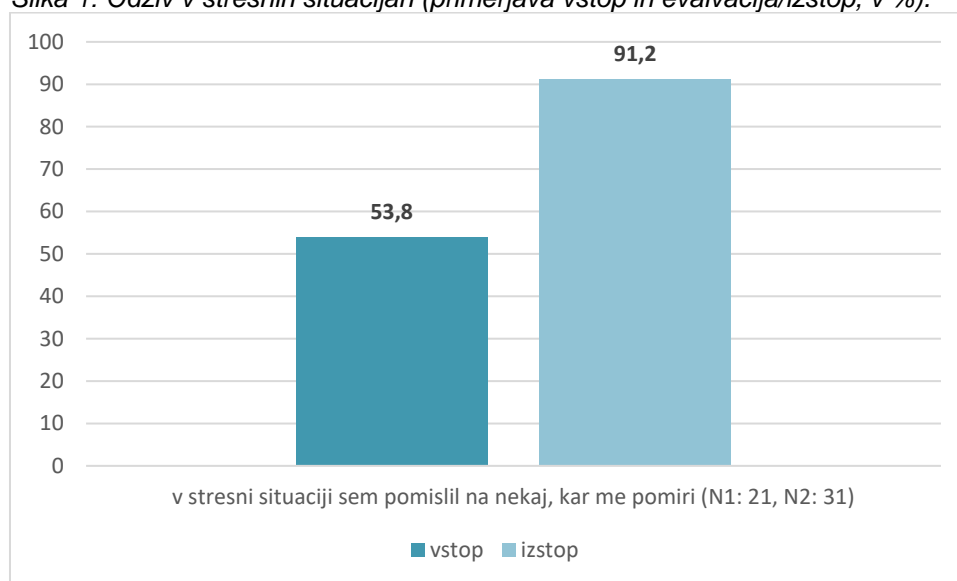
- pri interpretacijah rezultatov prikazujemo deleže (v odstotkih) ali povprečne vrednosti. Pri primerjavi med vstopom in evalvacijo/izstopom so deleži ali povprečne vrednosti lahko predstavljeni v oklepajih (npr. 4,20 oz. 4,30), prva številka vedno pomeni delež ali povprečno vrednost ob vstopu v program, druga številka pa ob evalvaciji/izstopu iz programa;
- s črko p označujemo statistično značilnost;
- pri ocenjevanju upoštevamo statistično značilne razlike pri vsaj 5-odstotni stopnji značilnosti.

Cilj 1: Prenehati s povzročanjem nasilja

Z vprašalniki ob vstopu ter ob evalvaciji/izstopu smo preverjali odziv uporabnikov v stresnih situacijah.

Pokazalo se je, da se je po vstopu v program delež uporabnikov, ki se znajo pomiriti v stresni situaciji, statistično značilno povečal iz 21 oseb oz. 53,8 % ob vstopu na 31 oseb oz. 91,2 % ob izstopu.

Slika 1: Odziv v stresnih situacijah (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 5: Odziv v stresnih situacijah (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
V stresni situaciji pomislil na nekaj, kar me pomiri.	17	0,016 **

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Strokovni delavci so v dokumentaciji za uporabnike ocenjevali spremembe pri uporabnikih na koncu svetovalnega procesa, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – velika sprememba na slabše, majhna sprememba na slabše, 3 – enako, kot ob prihodu v program, 4 – sprememba na bolje, 5 - velika sprememba na bolje).

Tako pri prekinitvi nasilja (ocena 3,60) kot pri opravljanju starševske vloge in odnosu do otrok (ocena 3,37) je po vstopu v program prišlo do manjših sprememb na bolje.

Iz obravnavanih indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko prenehanje s povzročanjem nasilja, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 3,48.

Preglednica 6: Prenehanje s povzročanjem nasilja – dokumentacija za uporabnike

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Prekinitev nasilja.	44	1	5	3,60	0,931
Opravljanje starševske vloge in odnos do otrok (kako zaznava in se odziva na spremembe otrok)	28	1	5	3,37	0,867
Prenehanje s povzročanjem nasilja	36	1	5	3,48	0,899

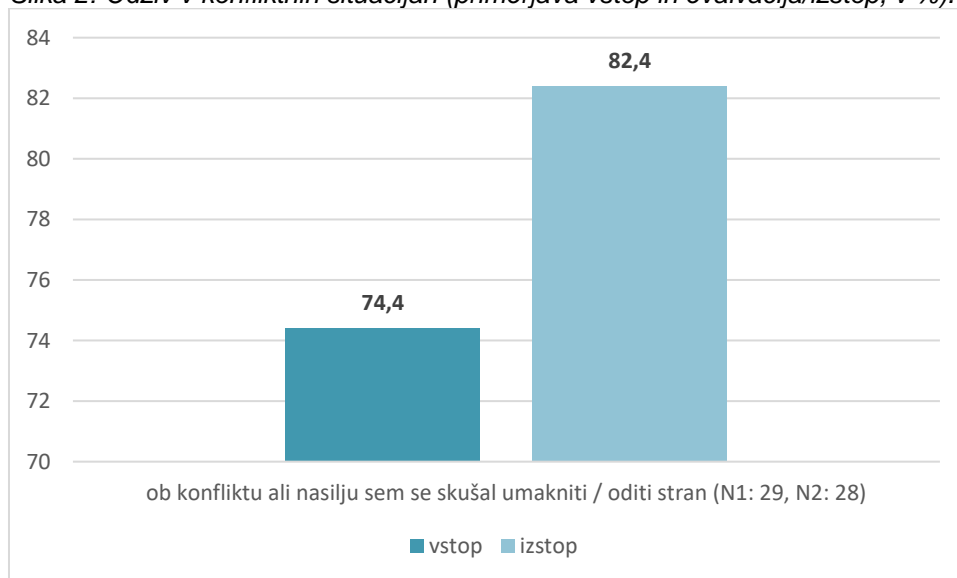
Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 2: Prepoznati nasilje

Z vprašalniki ob vstopu ter ob evalvaciji/izstopu smo preverjali odziv uporabnikov v konfliktnih situacijah.

Delež uporabnikov, ki se ob konfliktu skušajo umakniti in oditi stran se je po vstopu v program nekoliko povečal (iz 74,4 % na 82,4 %), vendar pa razlika ni bila statistično značilna.

Slika 2: Odziv v konfliktnih situacijah (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 7: Odziv v konfliktnih situacijah (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
Ob konfliktu ali nasilju se skušam umakniti / oditi stran.	17	1,000

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Strokovni delavci so v dokumentaciji za uporabnike ocenjevali spremembe pri uporabnikih na koncu svetovalnega procesa, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – velika sprememba na slabše, majhna sprememba na slabše, 3 – enako, kot ob prihodu v program, 4 – sprememba na bolje, 5 - velika sprememba na bolje).

Prepoznavanje nasilja pri uporabnikih se je po vstopu v program nekoliko izboljšalo, saj je bila sprememba situacije ocenjena s povprečno oceno 3,58.

Preglednica 8: Prepoznavanje nasilja – dokumentacija za uporabnike

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Prepoznavanje nasilja.	46	1	5	3,58	0,908

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 3: Prevzeti odgovornost za nasilje in posledice nasilja

Z vprašalniki ob vstopu ter ob evalvaciji/izstopu smo preverjali motiviranost uporabnikov za spremembo vedenja. Uporabniki so izbrane trditve vrednotili na lestvici od 1 do 5 (1 – sploh se ne strinjam, 2 – se ne strinjam, 3 – se niti ne strinjam, niti strinjam, 4 – se strinjam, 5 – popolnoma se strinjam).

Pri nobeni izmed postavk ni prišlo do statistično značilnih razlik, so pa ob izstopu uporabniki izražali precejšnjo mero notranje motiviranosti za ureditev situacije (dvig ocene iz 4,05 na 4,43). Hkrati so bili deležni spodbude za urejanje svoje situacije tako preko svoje socialne mreže (dvig ocene iz 4,16 na 4,28) kot preko pristojnih služb (ocena 4,02 oz. 3,93).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko »motiviranost za urejanje situacije«, in sicer tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in jih delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke se je dvignila iz 4,07 ob vstopu na 4,21 ob izstopu.

Preglednica 9: Motiviranost za urejanje situacije (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Za urejanje svoje situacije sem notranje motiviran.	37	3	5	4,05	0,779	32	4	5	4,43	0,504	0,317
Ljudje iz moje socialne mreže me spodbujajo k urejanju moje situacije.	36	3	5	4,16	0,654	32	2	5	4,28	0,771	0,157
Pristojna služba (center za socialno delo, sodišče, tožilstvo, drugi) me spodbuja k urejanju moje situacije.	35	2	5	4,02	0,706	29	1	5	3,93	1,066	0,285
Motiviranost za urejanje situacije	36	2,6	5	4,07	0,713	31	2,3	5	4,21	0,780	/

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Strokovni delavci so v dokumentaciji za uporabnike ocenjevali spremembe pri uporabnikih na koncu svetovalnega procesa, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – velika sprememba na slabše, majhna sprememba na slabše, 3 – enako, kot ob prihodu v program, 4 – sprememba na bolje, 5 - velika sprememba na bolje).

Po vstopu v program se je pri uporabnikih nekoliko izboljšalo prevzemanje odgovornosti za svoja vedenja in odločitve (ocena 3,42).

Preglednica 10: Prevzemanje odgovornosti za svoja vedenja in odločitve – dokumentacija za uporabnike

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Prevzemanje odgovornosti za svoja vedenja in odločitve.	47	1	5	3,42	0,920

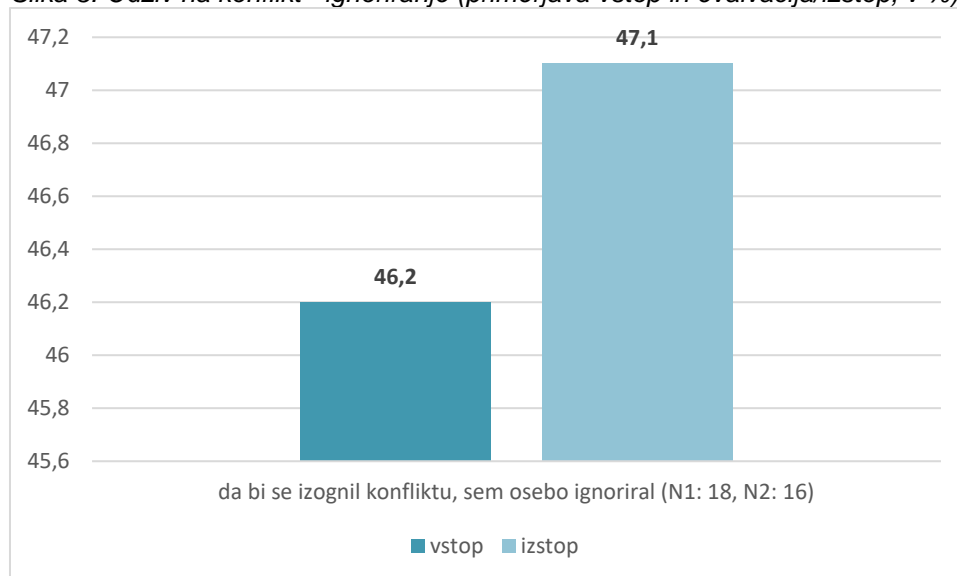
Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 4: Razviti osebne strategije za preprečevanje nasilja

Z vprašalniki ob vstopu ter ob evalvaciji/izstopu smo preverjali odziv uporabnikov na konflikte.

Delež uporabnikov, ki ignorirajo določeno osebo z namenom izogniti se konfliktu je tako pred vstopom kot po vstopu ostal na približno isti ravni (46,2 % oz. 47,1 %).

Slika 3: Odziv na konflikt - ignoriranje (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 11: Odziv na konflikt – ignoriranje osebe (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
Da bi se izognil konfliktu, sem osebo ignoriral.	17	1,000

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Strokovni delavci so v dokumentaciji za uporabnike ocenjevali spremembe pri uporabnikih na koncu svetovalnega procesa, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – velika sprememba na slabše, majhna sprememba na slabše, 3 – enako, kot ob prihodu v program, 4 – sprememba na bolje, 5 - velika sprememba na bolje).

Po vstopu v program se je nekoliko izboljšala raven vključitve uporabnikov v socialno okolje in njihova vzpostavitev socialne mreže (ocena 3,34), še do malce večjega izboljšanja pa je prišlo pri njihovi sposobnosti izražanja, prepoznavanja in regulacije čutenj (ocena 3,42).

Iz obravnavanih indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko osebne strategije za preprečevanje nasilja, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 3,38.

Preglednica 12: Osebne strategije za preprečevanje nasilja – dokumentacija za uporabnike

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Vključitev v socialno okolje, vzpostavitev socialne mreže.	46	1	5	3,34	0,787
Izražanje, prepoznavanje in regulacija čutenj (govori o nasilju, čustvih, prepoznavna svoja čustva, povezana z nasiljem).	45	1	5	3,42	0,839
Osebne strategije za preprečevanje nasilja	45	1	5	3,38	0,813

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 5: Kritično razmišljati in ustrezno spreminjati osebna prepričanja, ki so podlaga nasilnega vedenja

Z vprašalniki ob vstopu ter ob evalvaciji/izstopu smo preverjali odnos uporabnikov do samih sebe. Uporabniki so izbrane trditve vrednotili na lestvici od 1 do 5 (1 – sploh se ne strinjam, 2 – se ne strinjam, 3 – se niti ne strinjam, niti strinjam, 4 – se strinjam, 5 – popolnoma se strinjam).

Med vključenostjo v program je pri uporabnikih do statistično značilnega izboljšanja prišlo le pri postavki »na splošno sem zadovoljen sam s seboj« - dvig ocene iz 3,54 ob vstopu na 4,00 ob izstopu.

Sicer pa je ob evalvaciji oz. izstopu pri uporabnikih v sklopu pozitivnih trditev v največji meri naraslo strinjanje s tem, da imajo vrsto dobrih lastnosti (dvig ocene iz 3,94 na 4,05), malenkost pa tudi strinjanje z lastno vrednostjo (dvig ocene iz 3,92 na 3,94).

V sklopu negativnih trditev pa je pri uporabnikih strinjanje s trditvijo, da ne morejo biti ponosni na veliko stvari, nekoliko upadlo (iz 2,75 na 2,67), strinjanje s trditvijo, da bi se lahko bolj spoštovali, pa je nekoliko naraslo (iz 3,58 na 3,76).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko »izboljšana samopodoba – pozitivne oz. negativne trditve«, in sicer tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in jih delili s številom indikatorjev. Strinjanje s pozitivnimi trditvami je po vstopu v program naraslo iz 3,80 na 3,99, prav tako pa je malenkostno naraslo tudi strinjanje z negativnimi trditvami (iz 3,16 na 3,21).

Preglednica 13: Izboljšana samopodoba (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Vreden sem vsaj toliko kot drugi.	38	2	5	3,92	0,818	34	3	5	3,94	0,693	0,206
Imam vrsto dobrih lastnosti.	38	2	5	3,94	0,655	34	3	5	4,05	0,600	0,157
Ne morem biti ponosen na veliko stvari.	36	1	5	2,75	1,105	34	1	5	2,67	0,911	0,234
Na splošno sem zadovoljen sam s seboj.	37	1	5	3,54	0,869	34	3	5	4,00	0,651	0,004 ***
Lahko bi se bolj spoštoval.	36	2	5	3,58	0,996	34	2	5	3,76	0,818	0,366
Izboljšana samopodoba – pozitivne trditve	38	1,6	5	3,80	0,780	34	3	5	3,97	0,648	/
Izboljšana samopodoba – negativne trditve.	36	1,5	5	3,16	1,050	34	1,5	5	3,21	0,864	/

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Ob vstopu in izstopu iz programa smo preverjali tudi raven in spremembe splošnega počutja uporabnikov. Uporabniki so na lestvici od 1 do 5 (1 – zelo slabo, 2 – slabo, 3 – ne slabo, ne dobro, 4 – dobro, 5 – zelo dobro) ocenjevali svoje splošno počutje.

Pokazalo se je, da se je raven splošnega počutja uporabnikov po vstopu v program statistično značilno izboljšala iz 3,65 ob vstopu na 4,00 ob izstopu.

Preglednica 14: Splošno počutje (vprašalnik ob vstopu in izstopu)

	vstop					evalvacija oz. izstop					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Kako se počutite na splošno?	38	2	5	3,65	0,814	34	3	5	4,00	0,696	0,002 ***

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Nadalje so uporabniki tako ob vstopu kot ob evalvaciji podali ocene zadovoljstva s svojim telesnim in psihičnim stanjem, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – zelo nezadovoljen, 2 – nezadovoljen, 3 – niti zadovoljen, niti nezadovoljen, 4 – zadovoljen, 5 – zelo zadovoljen).

Medtem ko je zadovoljstvo s telesnim zdravstvenim stanjem po vstopu v program statistično značilno upadlo (iz 3,78 na 3,67), pa se je raven zadovoljstva s psihičnim stanjem po vstopu v program statistično značilno povišala (iz 3,42 na 3,79).

Preglednica 15: Zadovoljstvo s telesnim zdravstvenim stanjem – primerjava vstop in evalvacija/izstop (vprašalnik ob vstopu in izstopu)

	Ob vstopu					Ob evalvaciji / izstopu					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Kako zadovoljni ste s svojim telesnim zdravstvenim stanjem?	38	1	5	3,78	0,874	34	1	5	3,67	0,976	0,034 **

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Preglednica 16: Zadovoljstvo s psihičnim stanjem – primerjava vstop in evalvacija/izstop (vprašalnik ob vstopu in izstopu)

	Ob vstopu					Ob evalvaciji / izstopu					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Kako zadovoljni ste s svojim psihičnim stanjem?	38	1	5	3,42	0,948	34	2	5	3,79	0,844	0,001 ***

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

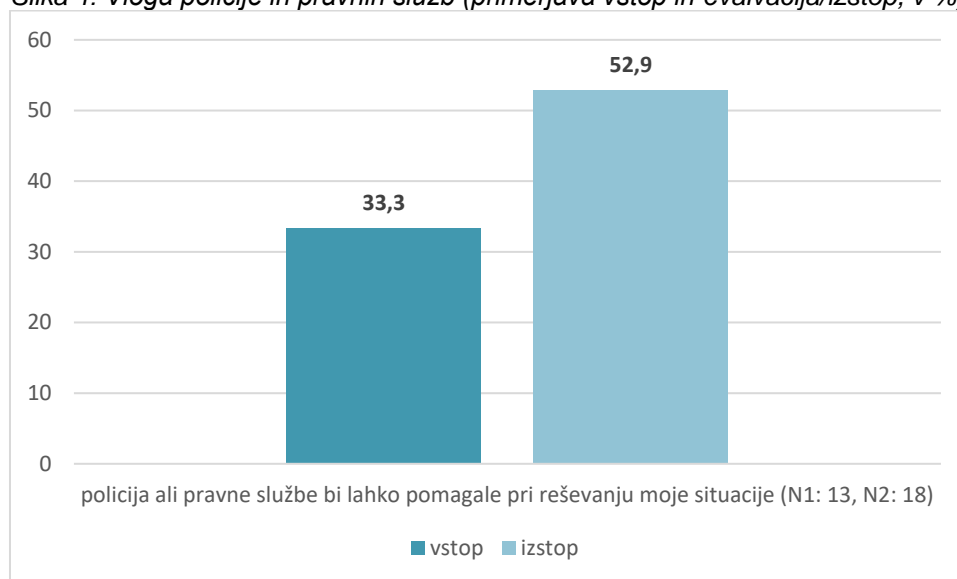
*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Z vprašalniki ob vstopu ter ob evalvaciji/izstopu smo preverjali mnenje uporabnikov o vlogi policije in pravnih služb.

Delež uporabnikov, ki menijo, da bi policija ali pravne službe lahko pomagale pri reševanju njihove situacije se je po vstopu v program sicer nekoliko povečal (iz 13 oseb oz. 33,3 % na 18 oseb oz. 52,9 %), vendar pa razlika ni statistično značilna.

Slika 4: Vloga policije in pravnih služb (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 17: Vloga policije in pravnih služb (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
Policija ali pravne službe bi lahko pomagale pri reševanju moje situacije.	17	0,180

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Strokovni delavci so v dokumentaciji za uporabnike ocenjevali spremembe pri uporabnikih na koncu svetovalnega procesa, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – velika sprememba na slabše, majhna sprememba na slabše, 3 – enako, kot ob prihodu v program, 4 – sprememba na bolje, 5 - velika sprememba na bolje).

Po vstopu v program se je opazneje povečala lastna aktivnost uporabnikov za spremembo situacije (ocena 3,64).

Preglednica 18: Aktivnosti za spremembo situacije – dokumentacija za uporabnike

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Aktivnosti za spremembo situacije (lastna aktivnost pri reševanju nastale situacije, prevzem pobude za aktivnost).	46	1	5	3,64	0,946

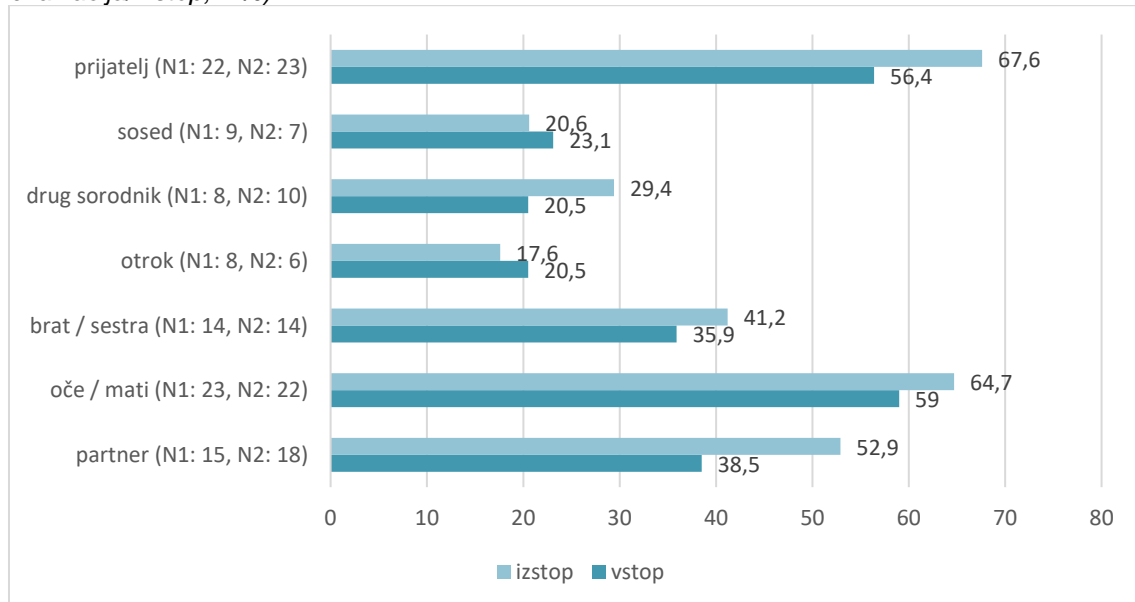
Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 6: Enakomerna porazdelitev moči

Uporabniki so ob vstopu v program in ob evalvaciji/izstopu označili, ali se z naštetimi osebami (partner, oče/mati, brat/sestra, otrok, drug sorodnik, sosed, prijatelj) lahko pogovarjajo o osebnih stvareh.

Podatki kažejo, da so se uporabniki obravnavanega programa ob vstopu v program o osebnih stvareh najpogosteje pogovarjali s starši (23 oseb oz. 59,0 %), prijatelji (22 oseb oz. 56,4 %) in partnerjem (15 oseb oz. 38,5 %). Ob evalvaciji je bila situacija podobna – uporabniki so se največ pogovarjali s prijatelji (23 oseb oz. 67,6 %), starši (22 oseb oz. 64,7 %) in partnerjem (18 oseb oz. 52,9 %). Pri nobeni izmed kategorij ni prišlo do statistično značilnih razlik.

Slika 5: Osebe, s katerimi se uporabniki običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 19: Osebe, s katerimi se uporabniki običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
partner	17	0,500
oče / mati	17	0,375
brat / sestra	17	0,500
otrok	17	1,000
drug sorodnik	17	1,000
sosed	17	1,000
prijatelj	17	1,000

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Na osnovi danih podatkov smo izračunali sestavljeno spremenljivko, ki prikazuje številno različnih oseb, na katere se uporabnik lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh.

Rezultati kažejo, da so imeli uporabniki tako ob vstopu kot ob evalvaciji v povprečju na voljo dve do tri osebe, s katerimi so se lahko pogovarjali o osebnih stvareh.

Preglednica 20: Število različnih oseb, na katere se uporabnik lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Velikost mreže	39	0	7	2,53	1,484	34	1	6	2,94	1,179	0,058

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

V spodnji preglednici pa predstavljamo opisne statistike zadovoljstva z odnosi s posameznimi osebami ob vstopu v program in ob evalvaciji/izstopu.

Če primerjamo podatke ob vstopu in evalvaciji/izstopu, ugotovimo, da po vstopu v program pri uporabnikih ni prišlo do statistično značilnih razlik v ravneh zadovoljstva z odnosi z drugimi ter da je le-to ostalo na podobni ravni. Tako so bili ob izstopu uporabniki najbolj zadovoljni z odnosi s prijatelji (4,13), starši (3,74) in otroki (3,73).

Preglednica 21: Zadovoljstvo z odnosi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Partner	26	1	5	3,03	1,038	23	1	5	3,52	1,201	0,206
Oče / mati	33	1	5	3,57	0,936	31	1	5	3,74	1,063	0,131
Brat / sestra	29	2	5	3,75	0,635	28	2	5	3,64	0,826	0,414
Otrok	23	2	5	3,95	0,824	19	2	5	3,73	0,871	0,414
Drug sorodnik	22	1	5	3,68	0,838	23	1	5	3,52	0,947	0,655
Sosed	23	3	5	4,00	0,738	20	1	5	3,50	1,000	0,414
Prijatelj	28	3	5	4,25	0,645	29	3	5	4,13	0,639	1,000

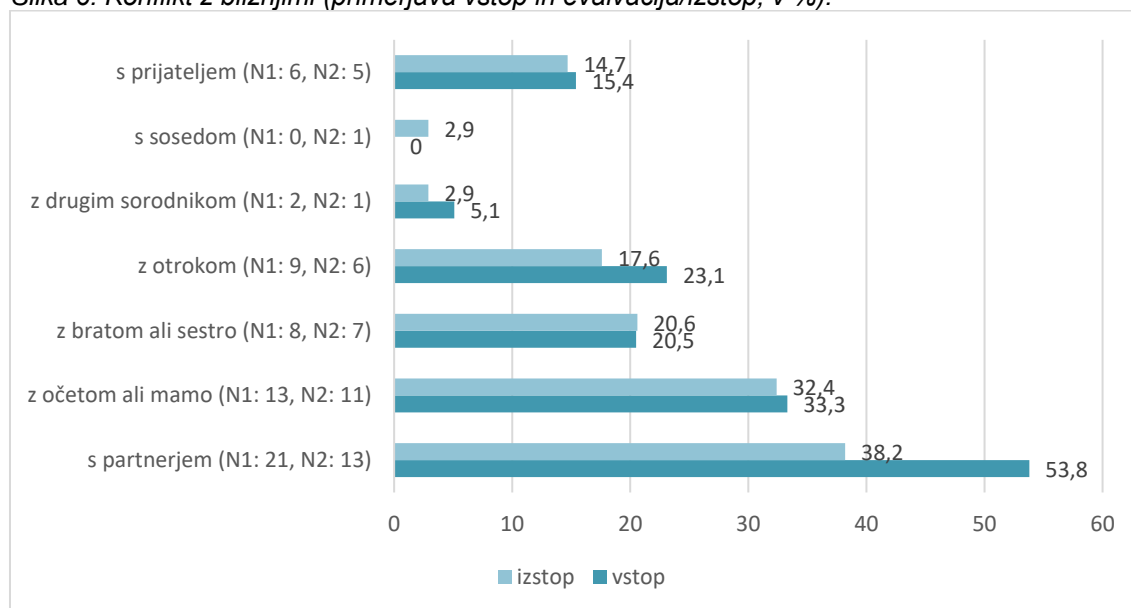
Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatke ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa. Opisne statistike, prikazane v tabeli, so izračunane na vseh veljavnih enotah.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabniki so označili tudi, ali so bili v času pred ali po vstopu v program v konfliktu s katero izmed izbranih oseb. Pri nobeni izmed kategorij ni prišlo do statistično značilnih razlik, se je pa po vstopu izraziteje zmanjšal delež uporabnikov, ki so bili v konfliktu s partnerjem (iz 21 oseb oz. 53,8 % na 13 oseb oz. 38,2 %) in otroki (iz devet oseb oz. 23,1 % na šest oseb oz. 17,6 %).

Slika 6: Konflikt z bližnjimi (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 22: Konflikt z bližnjimi (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
Partner	17	0,125
Oče / mati	17	1,000
Brat / sestra	17	0,625
Otrok	17	0,250
Drug sorodnik	17	1,000
Sosed	17	1,000
Prijatelj	17	1,000

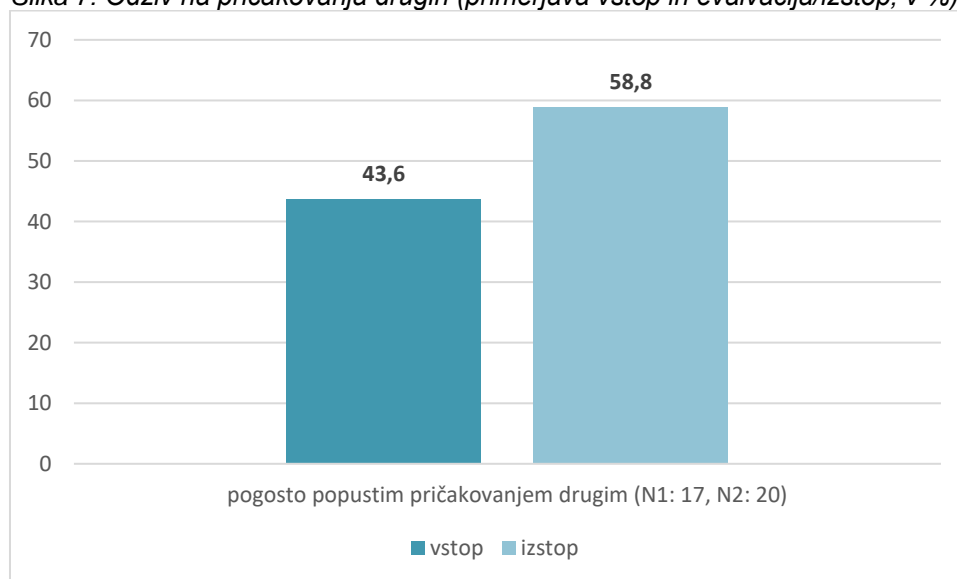
Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Z vprašalniki ob vstopu ter ob evalvaciji/izstopu smo preverjali odziv uporabnikov na pričakovanja drugih.

Delež uporabnikov, ki pogosto popustijo pričakovanjem drugih, se je po vstopu v program sicer nekoliko povečal (iz 17 oseb oz. 43,6 % na 20 oseb oz. 58,8 %), vendar pa razlika ni statistično značilna.

Slika 7: Odziv na pričakovanja drugih (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 23: Odziv na pričakovanja drugih (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
Pogosto popustim pričakovanjem drugim.	17	1,000

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Strokovni delavci so v dokumentaciji za uporabnike ocenjevali spremembe pri uporabnikih na koncu svetovalnega procesa, in sicer na lestvici od 1 do 5 (1 – velika sprememba na slabše, majhna sprememba na slabše, 3 – enako, kot ob prihodu v program, 4 – sprememba na bolje, 5 - velika sprememba na bolje).

Po vstopu v program se je pri uporabnikih nekoliko izboljšalo tako preoblikovanje odnosov v družini (ocena 3,36) kot vzpostavljanje in vzdrževanje funkcionalnih odnosov (ocena 3,44).

Iz obravnavanih indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko enakomerna porazdelitev moči, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Povprečna vrednost sestavljene spremenljivke znaša 3,40.

Preglednica 24: Enakomerna porazdelitev moči – dokumentacija za uporabnike

	Ob evalvaciji/izstopu iz programa				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Vzpostavljanje in vzdrževanje funkcionalnih odnosov.	45	1	5	3,44	0,834
Preoblikovanje odnosov v družini.	46	1	5	3,36	0,798
Enakomerna porazdelitev moči.	45	1	5	3,40	0,816

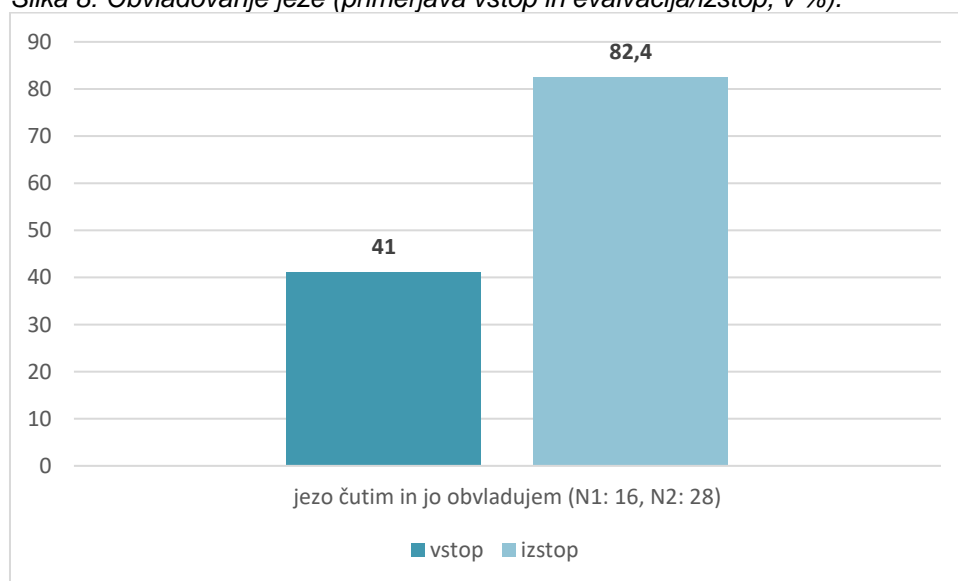
Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 7: Uporabiti nenasilno komunikacijo

Z vprašalniki ob vstopu ter ob evalvaciji/izstopu smo preverjali obvladovanje jeze pri uporabnikih.

Delež uporabnikov, ki jezo občutijo, a jo obvladujejo, se je po vstopu v program skoraj podvojil – povečal se je iz 16 oseb oz. 41,0 % na 28 oseb oz. 82,4 %, vendar pa razlika ni statistično značilna.

Slika 8: Obvladovanje jeze (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 25: Odziv v stresnih situacijah (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
Jezo čutim in jo obvladujem.	17	0,125

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Strokovni delavci so v dokumentaciji o uporabnikih zabeležili značilnosti na osebni ravni oz. spremembo le-teh ob vstopu ter ob evalvaciji oz. izstopu. Izbrane osebne značilnosti uporabnikov so ocenjevale na lestvici od 1 do 5 (1 – nezadostno, 2 – zadostno, 3 – dobro, 4 – prav dobro, 5 – odlično).

Po vstopu v program je pri vseh postavkah, razen pri sodelovanju v programu, prišlo do statistično značilnega izboljšanja. Najbolj se je izboljšala sposobnost uporabnikov za ravnanje z otroki v posebnih situacijah (dvig ocene iz 2,24 ob vstopu na 3,17 ob izstopu), zmožnost preživljanja čustvenih kriz in regulacije čustev (dvig ocene iz 2,38 na 3,27) ter asertivnost (dvig ocene iz 2,80 na 3,51). Izboljšala pa se je tudi njihova avtonomnost (dvig ocene iz 2,94 na 3,44) in solidarnost (dvig ocene iz 3,01 na 3,43).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko značilnosti na osebni ravni tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke se je zvišala iz 2,80 ob vstopu na 3,39 ob izstopu.

Preglednica 26: Osebnostne značilnosti uporabnikov – primerjava vstop in evalvacija/izstop (dokumentacija za uporabnike, opisne statistike)

	Ob vstopu					Ob evalvaciji / izstopu					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Sodeluje v programu	61	2	5	3,45	0,923	56	1	5	3,55	1,126	0,346
Solidarnost	53	1	5	3,01	0,990	51	2	5	3,43	1,005	0,000 ***
Avtonomnost	56	1	5	2,94	0,980	52	2	5	3,44	0,916	0,000 ***
Asertivnost (pove svoje mnenje, artikulira potrebe)	61	1	5	2,80	0,945	56	2	5	3,51	0,852	0,000 ***
Zna preživljati čustvene krize, zna regulirati svoja čustva	60	1	5	2,38	0,884	55	1	5	3,27	0,989	0,000 ***
Zna ravnati z otrokom v posebnih situacijah (npr. agresija)	37	1	4	2,24	0,894	35	1	5	3,17	0,923	0,000 ***
Značilnosti na osebni ravni	55	1,2	4,8	2,80	0,936	51	1,5	5	3,39	0,968	/

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

V vprašalniku ob evalvaciji/izstopu so uporabniki vrednotili več trditev, ki se nanašajo na pomoč programa pri reševanju njihovih težav, stiske, izboljšanja odnosov z bližnjimi, itd. (Ne)strinjanje s trditvami so izrazili na lestvici od 1 do 5 (1-splah se ne strinjam, 2-se ne strinjam, 3-se niti ne strinjam niti strinjam, 4-se strinjam in 5-popolnoma se strinjam).

Uporabniki ocenjujejo, da jim je vključitev v program pomagala pri izboljšanju odnosov z otroki (4,42), da so s pomočjo programa bolje razumeli svojo situacijo (4,39), da jim je program pomagal tudi pri izboljšanju drugih pomembnih odnosov (4,34) ter pri reševanju problemov, zaradi katerih so prišli (4,31).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko pomoč programa pri reševanju težav tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke je 4,36 in kaže na učinkovitost programa pri reševanju težav uporabnikov.

Preglednica 27: Pomoč programa pri reševanju težav (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
S pomočjo programa sem bolje razumel svojo situacijo.	33	3	5	4,39	0,609
Vključitev v program mi je pomagala pri izboljšanju odnosov z otroki.	19	3	5	4,42	0,837
Vključitev v program mi je pomagala pri izboljšanju pomembnih odnosov.	32	2	5	4,34	0,827
Vključitev v program mi je pomagala pri reševanju problemov, zaradi katerih sem prišel.	32	3	5	4,31	0,737
Pomoč programa pri reševanju težav	29	2,7	5	4,36	0,752

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

4 UČINKOVITOST PROGRAMA

Doseganje učinkovitosti programa merimo preko podatkov iz:

- Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila in
- Končnega poročila o izvajanju socialnovarstvenega programa v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021

Učinkovitost programa ocenjujemo na podlagi naslednjih dimenzij: primernost sredstev glede na število uporabnikov; primernost razmerja opravljenega dela neposredno z uporabniki in ostalega opravljenega dela. Podajamo številčne ocene.

Preglednica 28: Učinkovitost rabe programskih virov

Kriterij	Znesek v €/delež v %	Ocena
primernost sredstev glede na število uporabnikov	107,28***	5
odstotek porabljenega časa za skupne postopke (1-99)*, specifične postopke (100-199) ter postopke z anonimni uporabniki (600-699) v razmerju do porabljenega časa za vse opravljene postopke (1-699)	20,53**	1

Opomba:

*V oklepajih navajamo standardizirane sklope šifer iz baze opravljenih postopkov.

**Podatek se nanaša samo na podprogram Individualno delo z ljudmi, ki povzročajo nasilje.

***Podatki se navezujejo na celoten program Poti iz nasilja, ne zgolj na podprogram Individualno delo z ljudmi, ki povzročajo nasilje

Primernost sredstev glede na število uporabnikov ocenjujemo kot zelo ustrezno. Če sredstva preračunamo na mesečno raven in potem glede na povprečno število uporabnikov, je to okrog 107 EUR na uporabnika.

Odstotek porabljenega časa za skupne postopke (1-99), specifične postopke (100-199) ter postopke z anonimni uporabniki (600-699) v razmerju do porabljenega časa za vse opravljene postopke (1-699): delež časa porabljenega za skupne, specifične postopke ter postopke z anonimnimi uporabniki v skupnem seštevku časa za vse postopke znaša dobro petino, kar ocenjujemo kot neustrezno.

5 OCENA TVEGANJA ZA IZVEDBO PROGRAMA

Oceno tveganja za izvedbo programa merimo preko podatkov iz Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila. Analizo tveganja za izvedbo programa podajamo v več točkah: tveganja z vidika financiranja programa, z vidika zagotavljanja primernega kadra za izvajanje programa, z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike, z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo programa in drugih dejavnikov tveganja. Za nekatere dimenzije podajamo opisne ocene, za večino pa številčne.

5.1 Ocena tveganja z vidika financiranja programa

Preglednica 29: *Financiranje programa*

Kriterij	Znesek v €/delež v %	Ocena
primernost letnih sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas	21.977,99	6
delež sofinanciranja MDDSZ glede na vse prihodke	68,96	2

Podatki se navezujejo na celoten program Poti iz nasilja, ne zgolj na podprogram Individualno delo z ljudmi, ki povzročajo nasilje.

Primernost sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. V povprečju zaposleni na letni ravni dobijo 21.977,99 EUR.

Delež sofinanciranja MDDSZ v vseh prihodkih je dobri dve tretjini. To ocenjujemo kot manj ustrezno.

Ustreznost velikosti proračuna za namen programa: finančna sredstva so zadostovala, da se je program nemoteno izvedel.

5.2 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja primernega kadra za izvajanje programa

Preglednica 30: *Primernost kadrov, ki delajo neposredno z uporabniki*

Kriterij	Količnik/delež	Ocena
razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih	20,23	6
formalna usposobljenost kadrov (delež zaposlenih s strokovnim izpitom)	61 %	4
povprečna stopnja izobrazbe zaposlenih (aritmetična sredina)	6,6	6
ustreznost kadrov glede na financiranje MDDSZ (skladnost s pogodbo)	100 %	6

Podatki se navezujejo na celoten program Poti iz nasilja, ne zgolj na podprogram Individualno delo z ljudmi, ki povzročajo nasilje.

Razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. Menimo, da je mesečno v povprečju okrog 20 uporabnikov na izvajalca popolnoma ustrezna obremenitev. Glede na ocene o pojavnosti nasilja izvajalci programa sicer menijo, da je še vedno dostopnih premalo virov in kadrov za pomoč žrtvam nasilja. To opažajo pri vsakodnevnem delu, saj je potreb veliko več, kot imajo na voljo kadrov.

Formalno usposobljenost kadrov (merjeno z deležem tistih, ki imajo opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva) ocenjujemo kot ustrezno, saj ima slabi dve tretjini zaposlenih opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva.

Povprečno stopnjo izobrazbe zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno – v povprečju imajo zaposleni v programu med šesto in sedmo stopnjo izobrazbe.

Ustreznost kadrov glede na financiranje MDDSZ: Po podatkih, prejetih od izvajalcev programa, je v programu zaposlen v celoti ustrezen kader glede na pogodbo z MDDSZ.

5.3 Ocena tveganja z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike

Primerjava ciljne in vključene populacije: ciljna in vključena populacija se v celoti ujemata.

Ustreznost programa za vključeno populacijo: program nudi ustrezne storitve za vključeno populacijo.

5.4 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo programa

Prostorskih tveganj za izvajalce in uporabnike programa nismo identificirali.

5.5 Ocena tveganja z vidika beleženja in izvajanja ustreznih postopkov

Preglednica 31: Postopki

Kriterij	Ocena
kakovost strukture postopkov	6

Kakovost strukture postopkov: poimenovanja in struktura postopkov, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, sta ustrezni.

Ustreznost postopkov glede na zastavljene cilje: postopki, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, so ustrezni glede na zastavljene cilje programa.

5.6 Ocena tveganja - ostalo

Obstoj konfliktov med zaposlenimi o metodah, ki naj bi jih uporabljali: v obravnavanem obdobju med zaposlenimi ni bilo nobenih konfliktov o metodah, ki naj bi jih uporabljali.

Administrativne in organizacijske ovire:

Izvajalci programa omenjajo naslednje:

Administrativne ovire: preveč časa potrebujejo za zapisovanje dela z uporabniki in beleženje postopkov in trajanje opravljenega dela. Nekateri uporabniki ne želijo ali ne zmorejo sodelovati pri izpolnjevanju vprašalnikov za evalviranje programa.

Organizacijske ovire: Ker prostori niso prilagojeni za dostop z vozički, morajo to vedno znova urejati z začasnimi rešitvami. Občasno jih utesnjuje razporeditev zaposlenih po programih, da se težje optimalno odzovejo na potrebe konkretnih uporabnikov.

Težave pri izvajanju programa so tudi v povezavi s tem, da sofinancerji praviloma na namenjanju sredstev za kritje stroškov izobraževanja in individualne supervizije.

Predvsem od začetka epidemije covid-19 se je v programu pokazal velik trend občasno vključenih uporabnikov, ki iščejo uporabne informacije, zaradi osebnih okoliščin pa ne zmorejo daljšega obiskovanja programa (kontinuirani uporabniki). Ocenjujejo, da bi bilo ustrezno razmišljati v smeri spremembe normativov tako za občasno kot za kontinuirano vključene uporabnike. V program se namreč vključi veliko več uporabnikov, kot pa jih je predvideno. Vendar jih je veliko vključenih krajši čas in ne dosežejo normativa kontinuirane vključenosti. Je pa z njimi ravno tako veliko dela, ki pa ni nikjer vrednoteno.

6 TRAJNOST PROGRAMA

Oceno trajnosti programa merimo preko podatkov iz Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila. Trajnost programa ocenjujemo preko deležev povratnikov iz istega ali drugih programov ter razlogov za povratništvo in števila let delovanja programa. Posamezne dimenzije ocenjujemo opisno. Oceno trajnosti programa pa podajamo tudi na podlagi dejavnikov dostopnosti programa.

Delež povratnikov in razlogi: uporabnikov, ki so v preteklosti kontinuirano obiskovali program in so se po prekinitvi obiskovanja programa zopet vrnil in ponovno obiskovali program, je bilo v letu 2021 po podatkih izvajalcev pod 25 %. Ocenjujejo, da četrtnina uporabnikov po približno polletni prekinitvi ponovno nadaljuje z obiskovanjem programa. Vzroke pripisujejo dinamiki nasilnega odnosa, poteku postopkov, ki tečejo na različnih institucijah, nemotiviranosti za spreminjanje nasilnega vedenja, ki ga izvajajo. Večina je takoj po dogodku nasilja najbolj motiviranih za vključitev in iskanje ustrežnejših rešitev. Ker pa je proces vključitve daljši, uporabniki pa bi pogosto radi hitre rešitve, se njihova motiviranost zmanjša in prekinijo sodelovanje v programu. Po nekem času (pol leta ali več) se ponovno vključijo, pogosto jih napotijo različne službe in institucije (CSD, tožilstvo, sodišče).

Delež uporabnikov iz drugih programov in razlogi: skupen delež je 80 %, in sicer je iz SVP je vključenih približno 20 %. Mnoge informirajo na CSD in v drugih SVP. Iz preostalih programov je vključenih približno 60 % (policija, pravosodje).

Delež uporabnikov, ki obiskujejo poleg obravnavanega programa, še vsaj en drug SVP:

Ocenjujejo, da je delež uporabnikov, ki poleg obravnavanega programa obiskujejo še druge programe 15 %, od tega 10 % SVP. Ta delež se spreminja, saj uporabniki niso vključeni v drug programe kontinuirano. Nekateri o tem tudi ne informirajo zaposlenih.

Število let delovanja programa: program deluje od januarja 1997, torej približno 26 let.

Preglednica 32: Dostopnost programa za uporabnike

Kriterij	Ocena
čakalna doba	6
arhitektonske ovire, dostopnost gibalno oviranim	5
dostopnost informacij o programu na spletu	5

Čakalna doba – podatek izvajalcev

Uporabnik dobi prvo informacijo isti delavni dan, ko vzpostavi stik z društvom, termin za ostale storitve pa dobi v roku enega tedna. Uporabnikom, ki svetovalnico kontaktirajo čez vikend ali praznik, odgovorijo prvi naslednji delovni dan oziroma najkasneje v nekaj dneh. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Urniki dela

- Enota - Ljubljana:
Uporabniki lahko pokličejo na društvo vsak delovni dan med 8.00 in 16.00 h na štiri različne telefonske številke. Ob zasedenosti svetovalca lahko uporabniki pustijo sporočilo s svojim imenom in telefonsko številko, nato jih svetovalec v najkrajšem času pokliče nazaj. Prav tako lahko pišejo na e-naslov. Na društvo lahko uporabniki prihajajo vsak delovni dan med 8.00 in 16.00 h, dvakrat tedensko do 19.00 h. Po potrebi in v dogovoru z uporabniki izvajajo svetovanje tudi ob drugih dogovorjenih časovnih terminih.
- Enota – Koper:
Uporabniki lahko pokličejo na društvo vsak delovni dan med 8.00 in 16.00 h. Dejavnost telefonskega svetovanja v Kopru poteka na dveh telefonskih številkah ob ponedeljkih, sredah in petkih med 10 h in 14 h. Ob zasedenosti svetovalca, lahko uporabniki pustijo sporočilo s svojim imenom in telefonsko številko, nato jih svetovalec v najkrajšem času pokliče nazaj. Prav tako lahko pišejo na e-naslov.
Na društvo lahko uporabniki prihajajo vsak delovni dan med 8.00 in 16.00 h, dvakrat tedensko do 19.00 h. Po potrebi in v dogovoru z uporabniki izvajajo svetovanje tudi ob drugih dogovorjenih časovnih terminih.

To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Arhitektonske ovire, dostopnost gibalno oviranim

Izven in znotraj prostorov izvajanja programa so arhitektonske ovire stopnice. Osebe z ovirami izražajo interes za vključevanje v programe. S starejšimi ljudmi izvajajo svetovanja v prvem nadstropju, da tako skrajšajo pot. To ocenjujemo kot zelo ustrezno.

Dostopnost javnega prevoza

- Enota v Kopru je dobro dostopna z javnim prevozom, od postaje primestnih avtobusov do prostorov društva je pet minut hoje, prav tako pa je dostop možen tudi z mestnimi avtobusi.
- Enota v Ljubljani je dobro dostopna z javnim prevozom. Od železniške postaje do prostorov društva je deset minut peš. Najbližja postaja mestnega avtobusa je oddaljena 50 m. 150 m je oddaljeno postajališče dveh avtobusov. 400 m od prostorov pa je postajališče nadaljnjih treh avtobusov.

To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Vidnost, označenost prostorov programa

Poti do prostorov društva v Kopru in Ljubljani so natančno predstavljene na spletni strani društva v zavihku kontaktov. Poleg zemljevidov so objavljene še fotografije zunanosti obeh stavb in dostop do vhoda. Napisano je tudi, kakšne so možnosti za parkiranje in za dostop z javnim prevozom.

Usmerjevalnih tabel na poteh do društva nimajo. Table z nazivom društva imajo na zunanjih stenah stavb in v notranjosti stavb. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Dostopnost informacij o programu na spletu

Na spletni strani programa je ustrezno navedenih pet od šestih ocenjevanih elementov, manjka neposredni elektronski naslov programa, objavljen je zgolj splošni »info« e-naslov društva. Taka sporočila se lahko hitro izgubijo ali pa uporabniki ne želijo posredovati svojih zelo osebnih sporočil. To ocenjujemo kot zelo ustrezno.

7 UGOTOVITVE IN PREDLOGI

a) Ustreznost ciljev za reševanje problemov

Cilji programa so delno ustrezno definirani in ustrezni glede na tip programa in vključeno populacijo programa.

b) Uspešnost in učinkovitost programa

Program popolnoma uspešno (ocenjeno z oceno 6 na lestvici od 0 do 6) ni dosegal nobenega cilja svetovalnic s področja preprečevanja nasilja; zelo uspešno (ocenjeno z oceno 5) je dosegal cilja: prenehati s povzročanjem nasilja; uporabiti nenasilno komunikacijo; uspešno (ocenjeno z oceno 4) je dosegal cilje: prepoznati nasilje, prevzeti odgovornost za nasilje; kritično razmišljati in ustrezno spremeniti osebna prepričanja, ki so podlaga nasilnega vedenja, in posledice nasilja; srednje uspešno (ocenjeno z oceno 3) pa cilje: razviti osebne strategije za preprečevanje nasilja, enakomerna porazdelitev moči.

Primernost sredstev glede na število uporabnikov ocenjujemo kot zelo ustrezno. Če sredstva preračunamo na mesečno raven in potem glede na povprečno število uporabnikov, je to okrog 107 EUR na uporabnika. Delež časa porabljenega za skupne, specifične postopke ter postopke z anonimnimi uporabniki v skupnem seštevku časa za vse postopke dobro petino, kar ocenjujemo kot neustrezno.

c) Ocena tveganja za izvedbo programa

Financiranje programa

Primernost sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. V povprečju zaposleni na letni ravni dobijo 21.977,99 EUR. Delež sofinanciranja MDDSZ v vseh prihodkih je dobri dve tretjini. To ocenjujemo kot manj ustrezno. Finančna sredstva so zadostovala, da se je program nemoteno izvedel.

Predlog

Izvajalcem programa glede na visok delež sredstev pridobljenih od MDSSZ, predlagamo, da poskušajo najti še kakšne alternativne vire financiranja, da obstoj programa iz tega naslova ne bo ogrožen. Morda bi bilo možno preko več promocije programa priti do dodatnih donacij.

Primernost kadrov

Razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. Menimo, da je mesečno v povprečju okrog 20 uporabnikov na izvajalca popolnoma ustrezna obremenitev. Glede na ocene o pojavnosti nasilja izvajalci programa sicer menijo, da je še vedno dostopnih premalo virov in kadrov za pomoč žrtvam in povzročiteljem nasilja. To opažajo pri vsakodnevnem delu, saj je potreb veliko več, kot imajo na voljo kadrov. Formalno usposobljenost kadrov (merjeno z deležem tistih, ki imajo opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva) ocenjujemo kot ustrezno, saj ima slabi dve tretjini zaposlenih opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva. Povprečno stopnjo izobrazbe zaposlenih ocenjujemo kot popolnoma ustrezno – v povprečju imajo zaposleni v

programu med šesto in sedmo stopnjo izobrazbe. Po podatkih, prejetih od izvajalcev programa, je v programu zaposlen v celoti ustrezen kader glede na pogodbo z MDDSZ.

Ustreznosti programa za uporabnike

Ciljna in vključena populacija se v celoti ujemata, program tudi nudi ustrezne storitve za vključeno populacijo.

Ustreznost prostorov za izvedbo programa

Prostorskih tveganj za izvajalce in uporabnike programa nismo identificirali.

Beleženje in izvajanje ustreznih postopkov

Poimenovanja in struktura postopkov, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, sta ustrezni. Postopki, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, so ustrezni glede na zastavljene cilje programa.

Ostala tveganja

V obravnavanem obdobju med zaposlenimi ni bilo nobenih konfliktov o metodah, ki naj bi jih uporabljali.

Izvajalci programa omenjajo, da preveč časa potrebujejo za zapisovanje dela z uporabniki in beleženje postopkov in trajanje opravljenega dela. Nekateri uporabniki ne želijo ali ne zmorejo sodelovati pri izpolnjevanju vprašalnikov za evalviranje programa.

Ker prostori niso prilagojeni za dostop z vozički, morajo to vedno znova urejati z začasnimi rešitvami. Občasno jih utesnjuje razporeditev zaposlenih po programih, da se težje optimalno odzovejo na potrebe konkretnih uporabnikov.

Težave pri izvajanju programa vidijo tudi tem, da sofinancerji praviloma na namenjajo sredstev za kritje stroškov izobraževanja in individualne supervizije.

Predvsem od začetka epidemije covid-19 se je v programu pokazal velik trend občasno vključenih uporabnikov, ki iščejo uporabne informacije, zaradi osebnih okoliščin pa ne zmorejo daljšega obiskovanja programa (kontinuirani uporabniki). Ocenjujejo, da bi bilo ustrezno razmišljati v smeri spremembe normativov tako za občasno kot za kontinuirano vključene uporabnike. Konkretnih predlogov ustreznih normativov ne navajajo.

d) Kriterij trajnosti

Kroženje uporabnikov

Uporabnikov, ki so v preteklosti kontinuirano obiskovali program in so se po prekinitvi obiskovanja programa zopet vrnil in ponovno obiskovali program, je bilo v letu 2021 po podatkih izvajalcev pod četrtno. Vzroke pripisujejo dinamiki nasilnega odnosa, poteku postopkov, ki tečejo na različnih institucijah, nemotiviranosti za spreminjanje nasilnega vedenja, ki ga izvajajo. Večina je takoj po dogodku nasilja najbolj motiviranih za vključitev in iskanje ustreznih rešitev. Ker pa je proces vključitve daljši, uporabniki pa bi pogosto radi hitre rešitve, se njihova motiviranost zmanjša in prekinejo sodelovanje v programu. Po nekem

času (pol leta ali več) se ponovno vključijo, pogosto jih napotijo različne službe in institucije (CSD, tožilstvo, sodišče).

Skupen delež uporabnikov iz drugih programov je 80 %, in sicer je iz SVP je vključenih približno 20 %. Mnoge informirajo na CSD in v drugih SVP. Iz preostalih programov je vključenih približno 60 % (policija, pravosodje). Ocenjujejo, da je delež uporabnikov, ki poleg obravnavanega programa obiskujejo še vsaj en SVP, 10 %, še vsaj enega od preostalih programov, 5 %, skupaj torej 15 %.

Program deluje od januarja 1997, torej približno 26 let.

Dostopnost programa za uporabnike

Uporabnik dobi prvo informacijo isti delovni dan, ko vzpostavi stik z društvom, termin za ostale storitve pa dobi v roku enega tedna. Uporabnikom, ki svetovalnico kontaktirajo čez vikend ali praznik, odgovorijo prvi naslednji delovni dan oziroma najkasneje v nekaj dneh. Urnik dela, enota Ljubljana: uporabniki lahko pokličejo na društvo vsak delovni dan med 8.00 in 16.00 h. Ob zasedenosti svetovalca lahko uporabniki pustijo sporočilo s svojimi podatki, nato jih svetovalec v najkrajšem času pokliče nazaj. Prav tako lahko pišejo na e-naslov. Na društvo lahko uporabniki prihajajo vsak delovni dan med 8.00 in 16.00 h, dvakrat tedensko do 19.00 h. Po potrebi in v dogovoru z uporabniki izvajajo svetovanje tudi ob drugih dogovorjenih časovnih terminih. Enota Koper: uporabniki lahko pokličejo na društvo vsak delovni dan med 8.00 in 16.00 h. Dejavnost telefonskega svetovanja v Kopru poteka ob ponedeljkih, sredah in petkih med 10 h in 14 h. Ob zasedenosti svetovalca, lahko uporabniki pustijo sporočilo s svojimi podatki, nato jih svetovalec v najkrajšem času pokliče nazaj. Prav tako lahko pišejo na e-naslov. Na društvo lahko uporabniki prihajajo vsak delovni dan med 8.00 in 16.00 h, dvakrat tedensko do 19.00 h. Po potrebi in v dogovoru z uporabniki izvajajo svetovanje tudi ob drugih dogovorjenih časovnih terminih. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Izven in znotraj prostorov izvajanja programa so arhitektonske ovire stopnice. Osebe z ovirami izražajo interes za vključevanje v programe. S starejšimi ljudmi izvajajo svetovanja v prvem nadstropju, da tako skrajšajo pot.

Enota v Kopru je dobro dostopna z javnim prevozom, od postaje primestnih avtobusov do prostorov društva je pet minut hoje, prav tako pa je dostop možen tudi z mestnimi avtobusi. Enota v Ljubljani je dobro dostopna z javnim prevozom. Od železniške postaje do prostorov društva je deset minut peš. Najbližja postaja mestnega avtobusa je oddaljena 50 m. 150 m je oddaljeno postajališče dveh avtobusov. 400 m od prostorov pa je postajališče nadaljnjih treh avtobusov. Poti do prostorov društva v Kopru in Ljubljani so natančno predstavljene na spletni strani društva v zavihku kontaktov. Poleg zemljevidov so objavljene še fotografije zunanosti obeh stavb in dostop do vhoda. Napisano je tudi, kakšne so možnosti za parkiranje in za dostop z javnim prevozom. Usmerjevalnih tabel na poteh do društva nimajo. Table z nazivom društva imajo na zunanjih stenah stavb in v notranjosti stavb. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Na spletni strani programa je ustrezno navedenih pet od šestih ocenjevanih elementov, manjka neposredni elektronski naslov programa, objavljen je zgolj splošni »info« e-naslov društva. To ocenjujemo kot zelo ustrezno.

Predlog

Predlagamo, da na spletni strani programa oz. zavihku, namenjenemu programu, dodajo neposredni elektronski naslov programa in ne zgolj splošnega »info« e-naslava društva. Praksa kaže, da se sporočila na splošne »info« e-naslava društev lahko hitro izgubijo ali pa uporabniki ne želijo posredovati svojih zelo osebnih sporočil. Tudi strokovne službe, ki usmerjajo uporabnike na ustrezne programe, pogosto poročajo o neodzivnosti prejemnikov splošnih »info« e-naslovov.

e) Intenziteta in kakovost sodelovanja z drugimi povezanimi akterji s področja preprečevanja nasilja

Na CSD opažajo pri sodelovanju preveliko obremenitev zaposlenih na CSD in različne prakse (nekatero dovolj dobre, druge ne).

Ocenjujejo, da je potrebno redno strokovno izobraževanje zaposlenih, ki delajo na področju nasilja, da bi nasilje prepoznali in se z vso resnostjo odzvali. Predvsem je pomembno razmejevanje med nasiljem in konfliktom, kar se v praksi še vedno prepogosto zgodi, da se le-to enači.

Menijo, da je še posebej težko nuditi pomoč žrtvam psihičnega nasilja in nadzorovanja, ko tega službe ne prepoznajo. Skrbi jih področje duševnega zdravja, ki ponuja veliko premalo možnosti za vključitev v kakovostne in učinkovite programe (za otroke, terapije na napotnico, ...).

O zglednem sodelovanju žal še ne morejo govoriti, saj koordiniran pristop na področju nasilja po njihovem mnenju še ne deluje (premalo znanj, premalo strokovnih kadrov).

8 VIRI IN LITERATURA

- Izpolnjena Končna poročila o izvajanju programa socialnega varstva v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 za C programe – splošni obrazec.
- Prejeto gradivo izvajalcev JSVP: vprašalniki, nabori ciljev, zbirniki, dokumentacije, intervjuji, odgovori preko e-pošte in video konferenc.
- Spletna stran obravnavanega izvajalca SVP.